

Evropski pokret Srbija

Milorad Stevović
v.d predsednik Evropskog pokreta u Srbiji
Skupština EPuS, 30. 11. 2011. godine

Evropski pokret u Srbiji u proteklih godinu i po dana, od poslednje Skupštine bio veoma dinamičan i buran. Bilo je mnogo izazova sa kojima smo se suočavali. Najteže nam je pala smrt dugogodišnjeg predsednika Živorada Kovačevića. Imajući to u vidu GO je 18. maja 2011. usvojio predlog da se skupština odloži do jeseni.

Uprkos svemu, zacrtani planovi i programi su bili ostvareni i ostali smo dosledni sebi, angažovani, konstruktivni partneri različitim institucijama u pripremi i sprovođenju reformi koje nas vode kandidaturi članstvu u EU, kao i konstruktivni kritičari u drugim politikama i reformama sa kojima se kasni

Od prethodne Skupštine obeleženo je punoletstvo EPuS a pre neki dan (24. novembra 2011.) i 19 godina organizacije

Pokušali smo da, kao i uvek, idemo u susret izazovima na putu evropskih integracija EPuS je pri kraju izrade, za nas veoma važnog, **srednjeročnog strateškog plana** koji definiše prioritete i ciljeve organizacije za naredne tri godine na osnovu analize konteksta evropskih integracija; osnovali smo i dva nova Foruma (**Istraživački i Ekonomsko poslovni**), u pripremi je osnivanje **Kulturnog Foruma**, i svi oni zajedno sa našim najstarijim **Forumom za međunarodne odnose**, treba da budu generatori novih, svežih, kvalitetnih i alternativnih predloga javnih politika i aktivnosti u brojnim oblastima koje su od značaja za novu fazu u procesu pristupanja EU – status kandidata i početak pregovora o članstvu.

Protekla godina je bila burna i u smislu evropskih integracija:

- Srbija je podnela zahtev za članstvo decembra 2009. godine, a mišljenje Evropske komisije je objavljeno oktobra 2011. godine. Ono daje ocenu stanja reformi koje su do sada sprovedene i treba da posluži kao smernica za konačnu odluku Evropskog saveta o statusu kandidata Republike Srbije, 9. decembra 2011. godine.

Evropski pokret Srbija

- ostvarena je **puna saradnja sa Hagom** koju treba shvatiti kao moralnu i pravnu obavezu Srbije prema svojim građanima i žrtvama ratova 1990 –ih a ne kao puko ispunjavanje uslova

- Sva je prilika, imajući u vidu trenutno stanje stvari u dijalogu Beograda i Prištine, da će za donošenje konačne odluke biti presudna politička debata uoči i na samom Evropskom savetu 9. decembra 2011, a ona će u skladu sa mišljenjem Komisije ali i stavovima vlada u evropskim prestonicama biti fokusirana na tzv. "**kosovski uslov**". Mnogo će zavistiti i od situacije „na terenu“ i rešavanja problema na carinskim prelazima, koji se na žalost ovih dana komplikuje. Rešavanje ovog pitanja je sada mnogo neizvesnije. Na svim stranama je suviše „crvenih linija“ a zapravo nedovoljno suštinskog napretka u rešavanju problema građana.

- **Evropska komisija pozdravlja „mobilizaciju napora vlade u poslednjoj godini“ kada je usvojeno 185 zakona, ali akcenat treba da bude na njihovom doslednom sprovođenju**

- Status kandidata jeste važan ali **početak pregovora označava prekretnicu** u pristupanju svake zemlje EU i, kako se obično kaže, "tačku bez povratka". To znači da je put zemlje ka članstvu izvesniji i da će građani mnogo više osetiti efekte reformi. **Ali to znači i da tek tada zapravo počinje pravi posao.**

- EU, koja je suočena sa svojim ekonomskim, političkim i institucionalnim izazovima, insistira da neće biti uvoza novih problema – nestabilnih zemalja sa nestabilnim odnosima sa susedima. Oni su neke stvari iskusili i neće da ponavljaju greške prilikom prijema novih kandidata.

Stoga svakako treba obratiti pažnju na regionalnu saradnju i pomirenje na Zapadnom Balkanu. Strategija proširenja EK ističe da se moraju rešiti bilateralna pitanja i nasleđe konflikata iz prošlosti, a posebno međuetnički odnosi i pitanja statusa BiH i Kosova. Posebna pažnja je posvećena pronalaženju načina da Kosovo, iako nepriznato sa naše strane, učestvuje na regionalnim sastancima i forumima.

Ne smemo da smetnemo sa uma da bi nastavkom procesa evropskih integracija Srbija ubrzala preko potrebne reforme u svim segmentima društva i u tom procesu bi imala

Evropski pokret Srbija

podršku EU. **Srbija mora da uloži mnogo više truda i rada nego što su to učinile neke države koje su ranije primljene u EU.** Svakako će naredni period evropske integracije, upravo zbog krize koja ekonomski, ali i politički potresa EU, pokazati koliko smo iskreni ili koliko su naše političke elite ozbiljne kada kažu da reforme treba sprovoditi zbog nas samih. **Reforme treba sprovoditi uz veliku iskrenost i veliki rad. Ne možemo, kao što današnja omladina kaže, to raditi na „foru“.** U tome će se sigurno imati podrška građana, među kojima se 85% njih slaže sa tvrdnjom da su nam reforme neophodne zbog nas samih.

Korupcija je naša rak rana, i u ekonomskom i u političkom smislu. I ako to radikalno ne sasečemo nećemo ništa učiniti.

U narednom periodu pred Evropskim pokretom su veliki izazovi jer **podrška građana članstvu Srbije u EU značajno opada.** Šta više, svakodnevno se u javnom diskursu srećemo sa otvorenim antievropskim stavovima koje ne možemo nazivati više evroskeptičnim. Šta se to desilo? Grešilo se na obe strane. Evropski pokret u Srbiji mora sve svoje resurse i aktivnosti usmeriti na snažno zagovaranje i podršku reformskim procesima u Srbiji, i kao i do sada, argumentovano objašnjavati građanima, domaćim, ali i evropskim donosiocima odluka zašto je važno i korisno da reformisana, demokratska Srbija postane deo Evropske unije.

Evropski pokret je protekle dve decenije dosta uradio na edukaciji naših građana o Evropi, ali u narednoj deceniji moramo mnogo više da radimo na predstavljanju Srbije građanima Evrope.

S druge strane, Evropa se menja, Evropa razmišlja o svojoj budućnosti i načinima da se izbori sa ekonomskim i političkim problemima. Zamor od proširenja jeste realnost i mi moramo mnogo više i snažnije da podržavamo sve nivoe i oblike saradnje sa predstavnicima evropskog društva i građana i mimo onog zvaničnog i političkog. Time bi se uhvatio razvojni korak sa okruženjem kako bi pojedinačno pa grupno u ličnom, profesionalnom i društvenom životu postali deo Evrope.